

Особливості гідрологічного режиму та руслових процесів р.Дерелуй (на основі даних польових досліджень)

Людмила КОСТЕНЮК^{1*} <https://orcid.org/0000-0002-1828-7084>

556.537:551.435.13(477.85)

Дмитро МУНТЯН^{2**} <https://orcid.org/0009-0008-8098-5183>

АНАЛІТИЧНА СТАТТЯ

¹Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, кафедра географії України та регіоналістики

Листування – *l.kosteniyk@chnu.edu.ua ; ** muntian.dmytro@chnu.edu.ua

Ключові слова: гідрологічний режим, руслові процеси, поперечний переріз, витрата води, малі річки Передкарпаття, басейн Верхнього Пруту.

Анотація: Проблема дослідження руслових процесів на малих річках Передкарпаття, полягає насамперед у недостатній кількості інформації, через відсутність даних регулярних спостережень. Недостатня кількість матеріалів по гідрологічному режиму та характеру руслових процесів на малих річках, завжди об'єктивно обґрунтовується відсутністю стаціонарних пунктів моніторингу. Саме тому, для визначення характеру руслових процесів малих річок, на сьогодні найоптимальнішим залишається експедиційний метод досліджень, який передбачає безпосереднє обстеження русла на ключових ділянках, відповідні промірні роботи, GPS знімання берегів та можливості для візуальної оцінки стану русла та наносів на окремих точках. Все це дає змогу дещо детальніше і конструктивніше підійти до визначення та оцінки характеру руслових процесів невеликих за розмірами річок.

Метою даного дослідження було провести попередню оцінку та аналіз гідрологічного режиму та факторів руслоформування р. Дерелуй. Така оцінка базується на багатьох методах географічних досліджень, проте коли йдеться про визначення типів русла конкретних ділянок річок, то найбільш вдалим є поєднання картографічного та експедиційного методів. Завдяки картографічному методу можна оцінити конфігурацію та стан гідро мережі досліджуваного об'єкту, і навіть простежити їх зміни порівнявши карти різного періоду. Зазначимо, що для оцінки стану гідромережі нами було використано топографічні карти 1:100 000 на територію басейну 2006 р. та карти австрійського періоду масштабом 1:250 000. Проте, як засвідчує багаторічний досвід, для малих річок доволі репрезентативним є експедиційний метод: з візуальним обстеженням русла на окремих ділянках, відповідно до умов, та підбором ключових точок для поглибленого аналізу вже із застосуванням інструментальної зйомки. Саме такий виїзд і відбувся восени 2025 року, результати якого будуть наведені в даній публікації.

Отримані результати дають стартовий матеріал для подальшого більш глибокого вивчення особливостей руслових процесів на річках досліджуваного басейну, завдяки поперечним перерізам можна провести розрахунок руслоформуєчих

витрат води при заданих швидкостях та рівнях води а повторне нівелювання через певний період часу дасть змогу оцінити інтенсивність вертикальних та планових деформацій на обстежених ділянках. Також на основі отриманих результатів з'явилась можливість математичними (розрахунковими) методами визначати зони затоплення під час проходження високих паводків навіть за відсутності регулярних спостережень на об'єкті досліджень та оцінити коефіцієнт стійкості річкового русла.

1. ВСТУП

Проблема дослідження руслових процесів на малих річках Передкарпаття, полягає насамперед у недостатній кількості інформації, через відсутність даних регулярних спостережень. Недостатня кількість матеріалів по гідрологічному режиму та характеру руслових процесів на малих річках, завжди об'єктивно обґрунтовується відсутністю стаціонарних пунктів моніторингу. Саме тому, для визначення характеру руслових процесів малих річок, на сьогодні найоптимальнішим залишається експедиційний метод досліджень, який передбачає безпосереднє обстеження русла на ключових ділянках, відповідні промірні роботи, GPS знімання берегів та можливості для візуальної оцінки стану русла та наносів на окремих точках. Все це дає змогу дещо детальніше і конструктивніше підійти до визначення та оцінки характеру руслових процесів невеликих за розмірами річок.

Саме таким і є об'єкт нашого дослідження – р. Дерелуй – найбільша права притока р. Прут в межах Передкарпаття. Басейн річки розташований повністю в межах неогенового прогину Карпатської складчастої системи, що має головний вплив на умови формування русла даної ріки та характер її руслоформуючих наносів. Витоки р. Дерелуй знаходяться поблизу смт.Глибока і дренують, складний у ландшафтному відношенні, рельєф Прут-Сіретського межиріччя. Довжина р. Дерелуй становить 34 км, загальна площа басейну – 313 км², похил 4,9 ‰ (Гопченко, Швебс & Ігошин 2003).

2. МЕТА І МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Метою даного дослідження було провести попередню оцінку та аналіз гідрологічного режиму та факторів руслоформування р. Дерелуй. Така оцінка базується на багатьох методах географічних досліджень, проте коли йдеться про визначення типів русла конкретних ділянок річок, то найбільш вдалим є поєднання картографічного та експедиційного методів. Завдяки картографічному методу можна оцінити конфігурацію та стан гідро мережі досліджуваного об'єкту, і навіть простежити їх зміни порівнявши карти різного періоду. Зазначимо, що для оцінки стану гідромережі нами було використано топографічні карти 1:100 000 на територію басейну 2006 р. та карти австрійського періоду масштабом 1:250 000. Проте, як засвідчує багаторічний досвід, для малих річок доволі репрезентативним є експедиційний метод: з візуальним обстеженням русла на окремих ділянках, відповідно до умов, та підбором ключових точок для поглибленого аналізу вже із застосуванням інструментальної зйомки. Саме такий виїзд і відбувся восени 2025 року, результати якого будуть наведені в даній публікації.

На жаль, як часто буває з дослідженнями на малих водних об'єктах, дослідницьких даних щодо басейну р. Дерелуй надто мало. Загалом ріку майже завжди описують у комплексі основного басейну Верхнього Пруту і лише коротко згадують у загальних публікаціях щодо цього регіону Українських Карпат (Гопченко, та ін 2003; Ющенко та ін. 2012; Кирилук 2012).

3. РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОБГОВОРЕННЯ

Басейн річки Дерелуй розташований у Чернівецькій області, що знаходиться в південно-західній частині України. Географічне положення басейну зумовлює його розташування в зоні

Л. Костенюк, Д. Мунтян.

Особливості гідрологічного режиму та руслових процесів р. Дерелуй
(на основі даних польових досліджень)

2021). Зокрема за даною методикою русло р. Дерелуй виділяється як додатковий стовбур на підставі додаткових параметрів: порядок ріки, після впадіння притоки Коровія, зростає до 5; територія її басейну займає 93% площі району Чернівецької пасмово-горбистої височини.

Вздовж стовбурної частини днища долини р. Дерелуй нами виділяють 2 однорідні ділянки (рис. 2).

Рис 2. Картохема однорідних ділянок днища долини р. Дерелуй

Перша ділянка днища долини характеризується максимальними для р. Дерелуй ширинами: 500-700 м, проте русло ріки врізане в днище долини на 3 - 6 м та подекуди 10 м. На початку ділянки, русло обмежене пологими схилами висотою 10 - 20 м. В середній і нижній частинах ділянки днище долини більш пологіе, основну частину займають тераси висотою 10 - 15 м, з'являються елементи заплави. Асиметрія положення русла змінна, тільки у верхній частині, на відрізку с. Волока – с. Валя Кузьмина чітко виражене правобічне притиснення русла. В нижній частині сформовані вписані звивини. Довжина ділянки – 8,6 км. Назва ділянки – **«Коровійська»** (Ющенко та ін. **2012**; Кирилюк **2012**).

Л. Костенюк, Д. Мунтян.

Особливості гідрологічного режиму та руслових процесів р. Дерелуй
(на основі даних польових досліджень)

Заклучна ділянка р. Дерелуй має складну звивисту конфігурацію, що спричинена чергуванням відносно прямолінійних ділянок русла і вписаних звивин. Ширина днища долини різко зменшується, у порівнянні з попередньою ділянкою.

Середні ширини становлять 100 - 120 м. Максимальні значення ширини долини в улоговинних розширеннях становлять 200 - 300 м, мінімальні: 35 - 50 м. Русло врізане, основну частину днища долини займає сама ріка та невисока заплава. Довжина ділянки становить 5,9 км. Назва ділянки – **Острицька** (Ющенко та ін. 2012; Кирилюк 2012).

Враховуючи невеликі розміри басейну р. Дерелуй можна досить детально проаналізувати малюнок його гідромережі та оцінити зміни які відбулися за історичний період часу.

Для цього нами використано порівняльний картографічний метод на основі суміщення положень русел на картах різного періоду часу. Для нас доступними були карта масштабу 1:100 000 зі станом місцевості на 2006 р. та дві карти австрійського періоду масштабом 1:250 000 зі станом місцевості 1890/1909 роки які довелося суміщати оскільки територія басейну досліджуваної річки розділена на окремі листи цих карт.

На рисунку 3, відображено територію басейну р. Дерелуй на картах 1:250 000 станом місцевості 1890/1909 р., з наведеною нами гідромережею та вододілом.

Рис 3. Порівняльна картосхема гідромережі р. Дерелуй на основі карт 2006 р. та 1890/1909 р.

Аналіз історичних карт показав значні зміни гідромережі, що на нашу думку, пов'язано з антропогенним впливом, зокрема розширенням орних земель в межах басейну. Основні переформування гідромережі в басейні р. Дерелуй відбулися у верхів'ї і вони показують як появу нових приток так і зникнення (переформування) більш давніх струмків та річок. Такі

Л. Костенюк, Д. Мунтян.

Особливості гідрологічного режиму та руслових процесів р. Дерелуй
(на основі даних польових досліджень)

зміни можуть вказувати на важливість детального вивчення впливу людської діяльності на водні ресурси регіону та необхідність глибокого аналізу супутникових знімків для розуміння та фіксації етапності цих процесів.

Після попередньої оцінки умов руслоформування у досліджуваному басейні, у травні 2025 року авторами здійснено експедиційний виїзд на р. Дерелуй та її притоку р. Коровія (Коровля) з метою візуального обстеження їх русел. Це дозволило доповнити попередній аналіз та провести додатково необхідні промірні роботи на досліджуваному об'єкті. Такий метод дає значно кращі результати, ніж картографічний, оскільки невеликі розміри ріки не дають достатньої точності для об'єктивної оцінки руслових процесів. Ключові точки обстежень, виконаних під час виїзду, наведено на рис. 4.

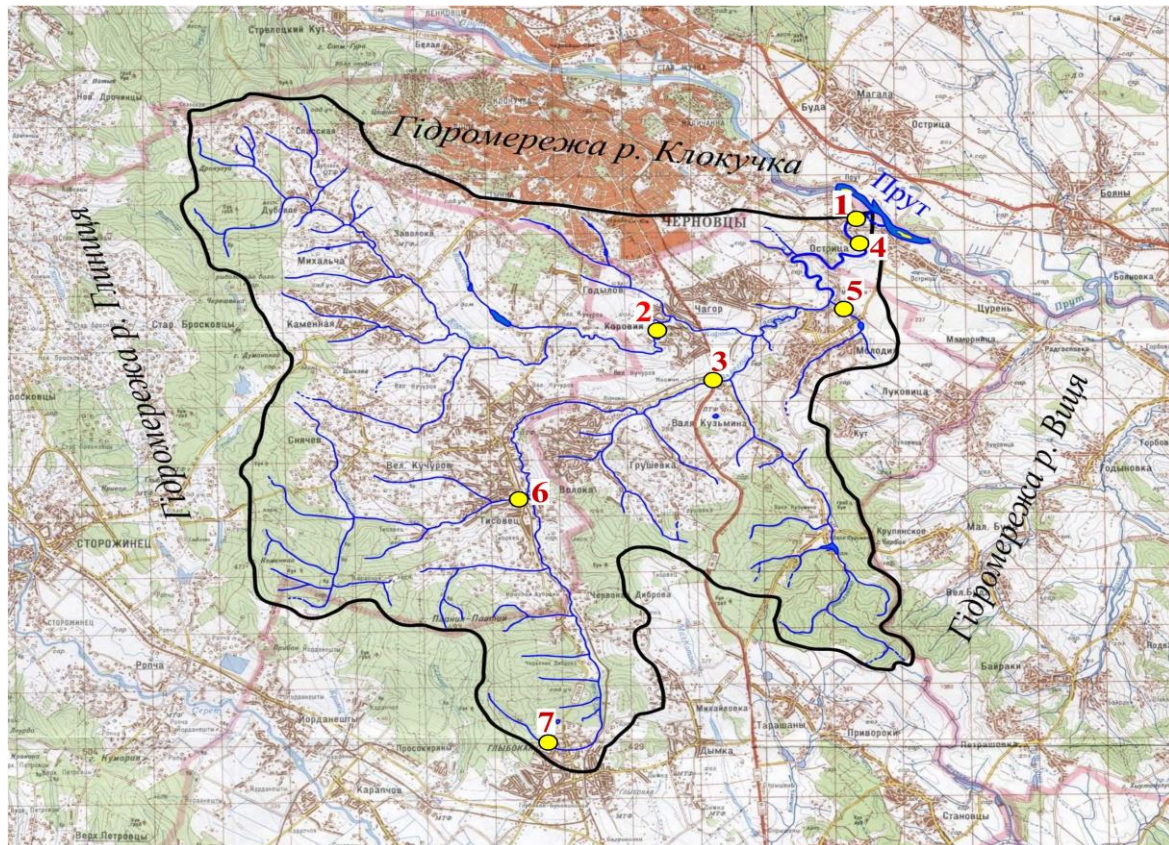

Рис 4. Ключові ділянки обстеження русла в басейні р. Дерелуй

Складні геоморфологічні умови не завжди дають змогу легко підійти безпосередньо до русла малих річок, отож розташування точок є нерівномірним і залежав від місцевих особливостей. На кожній точці виконано обстеження та опис русла на короткій ділянці з фіксацією координат для можливості їх повторного зіставлення через певний проміжок часу.

Опис ключових ділянок передбачав:

1. оцінку морфометричних параметрів русла (ширина, максимальна глибина на ділянці), опис та висоту берегів, наявність заплави і терас, фіксацію їхніх висот відносно меженного русла, характер рослинності на берегах;
2. опис руслового ложа та наносів, оцінку мутності;
3. визначення характеру потоку та умов руслоформування (оцінка дна долини та його вплив на русло на цій ділянці);

Л. Костенюк, Д. Мунтян.

Особливості гідрологічного режиму та руслових процесів р. Дерелуй
(на основі даних польових досліджень)

4. фотографування русла на досліджуваній ділянці, попередню оцінку переважаючого типу руслових процесів;
5. оцінку антропогенного впливу на русло, створення штучних загат чи наявність берегоукріплень.

На п'яти точках виконано промірні роботи для побудови поперечних перерізів русла, що дало змогу об'єктивніше оцінити характер ложа русла, можливість розрахунку витрат води за різних рівнів та визначення направленості горизонтальних деформацій у майбутньому. Поперечні перерізи, побудовані на основі отриманих промірів, дають змогу визначити необхідні розрахункові характеристики, такі як витрати води при різних рівнях та усереднених швидкостях течії, а також можливість розрахунку стійкості русла на певних ділянках та оцінки вертикальних деформацій русла. На рисунках 5–9 представлено побудовані поперечні перерізи за результатами виконаних авторами промірних робіт та фото точок русел, де їх здійснено.

Поперечний переріз русла є важливим ілюстративним відображенням морфометричних параметрів русла та днища річкових долин, що відповідає зоні сучасного активного руслоформування. Найкращим періодом для проведення зйомки є межень, оскільки в період низьких рівнів води в руслі процес зйомки стає безпечнішим та детальнішим за рахунок оголення руслових відмілин. На представлених рисунках відображено поперечні перерізи днища долини і русла з відмітками рівнів води на момент зйомки, що дає змогу (за потреби) визначити витрати води при заданих рівнях води та середніх значеннях швидкості розрахунковим методом.

Точка № 2. Зйомку виконано в руслі р. Коровія. Ріка прилягає до лівого високого берега, русло відносно прямолінійне не широке та не глибоке, швидкість течії достатньо висока. З правого берега прилягає широка низька заплава добре задернована що відмежовується невеликим уступом та яром від високої заплави. По високій заплаві проходить автошлях, вона досить сильно забудована. Мітки високих вод фіксуються трохи більше ніж 1,5 метри над межею урізом води.

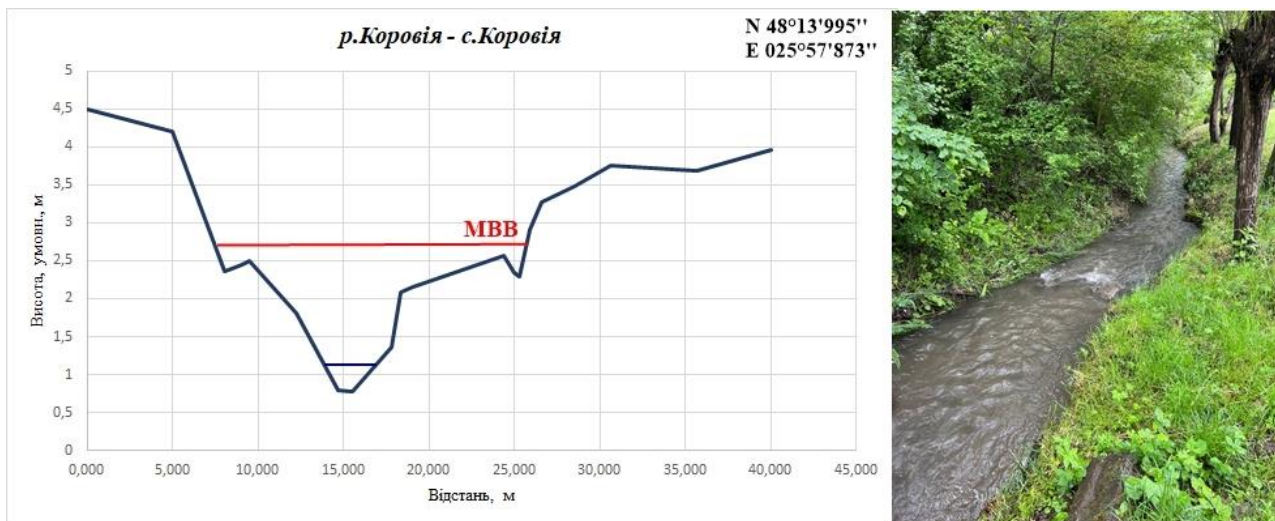

Рис 5. Поперечний переріз р. Коровія (Т.2)

Русло р. Коровія складене дрібними намулистими наносами хоча нижче по течії ми спостерігали вихід корінних порід. В даній точці нами також зафіксовано швидкість течії (поплавковим методом). Обрахована середня швидкість течії становить 2,28 м/с., максимальна глибина 25см середня ширина 25-28см.

Л. Костенюк, Д. Мунтян.

Особливості гідрологічного режиму та руслових процесів р. Дерелуй
(на основі даних польових досліджень)

Рис 6. Поперечний переріз р. Дерелуй (Т.4)

Точка № 4. Зйомка проводилась в руслі р. Дерелуй нижче автомобільного моста. Долина річки на ділянці зйомки досить широка з чітко вираженою двосторонньою заплавою та високими терасами з обох боків. Русло розпластане, широке на момент зйомки поперечного перерізу вода в річці дуже каламутна, швидкість течії сильна. На цій ділянці річка розмиває неогенові глини нижньої тераси що і є причиною високої мутності води на цій ділянці.

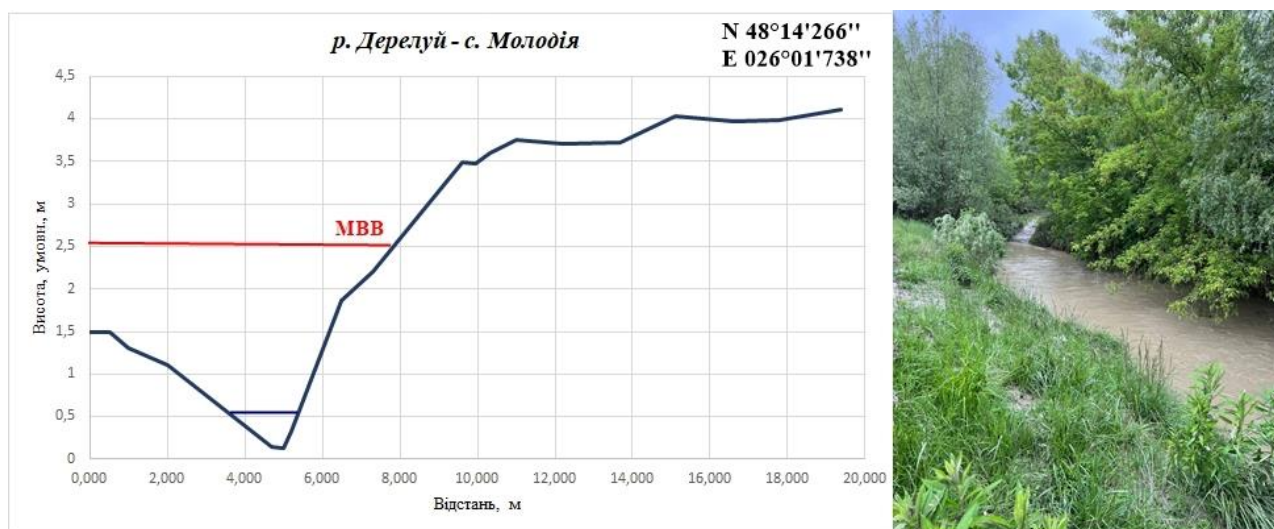

Рис 7. Поперечний переріз р. Дерелуй (Т.5)

Точка № 5. Промірні роботи виконано в руслі р. Дерелуй поблизу с. Молодія, головна річка протікає в широкій виположеній долині, лівий берег набагато перевищує висоту правого, заплава широка задернована. На даній ділянці тип русла р. Дерелуй можна класифікувати як: необмежене, вільно мандруюче. Широке днище долини включає високу та низьку заплаву, а також першу та другу тераси. Висока заплава задернована, використовується для пасовищ та під ріллю.

Точка № 6. Зйомку виконано в руслі р. Дерелуй під мостом с. Волока. Русло річки на даній ділянці глибоко врізане з високими бортами днища долини, практично беззаплавне. На цій ділянці ми зафіксували також збільшення мутності води аналогічно до Т.4. Через

Л. Костенюк, Д. Мунтян.

Особливості гідрологічного режиму та руслових процесів р. Дерелуй
(на основі даних польових досліджень)

високі борти долини доступ до русла на цій ділянці сильно обмежений, причиною є глибоке врізання ріки в потужну товщу неогенових глин та суглинків якими складена перша тераса.

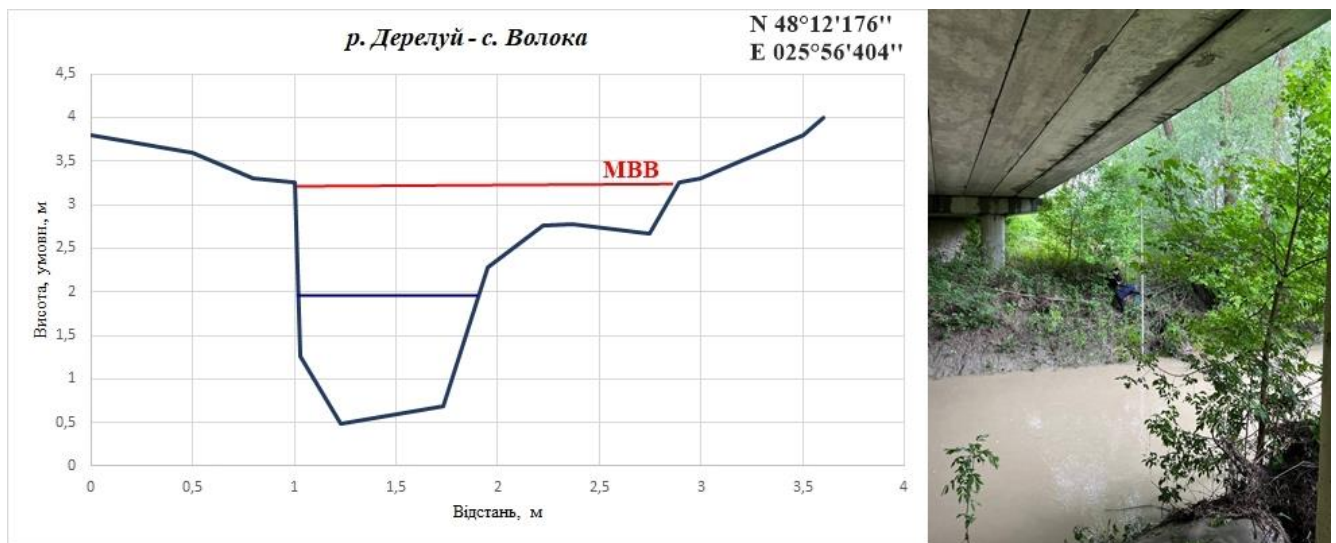

Рис 8. Поперечний переріз р. Дерелуй (Т.6)

Точка № 7. Зйомку виконано в руслі р. Дерелуй поблизу смт. Глибока де фіксується витоки власне головної ріки. На даній ділянці ми спостерігали найменші глибини та ширину русла з усіх нами зафіксованих раніше. На досліджуваній ділянці на русло впливає значне антропогенне забруднення у вигляді побутового сміття що накопичується поблизу пішохідного містка. Заплава в даній точці фіксується двостороння і низька і висока днище долини значно розширине. Середня швидкість виміряна нами поплавковим методом 1,23м/с. глибина 25-28см. При ширині 0,4м.

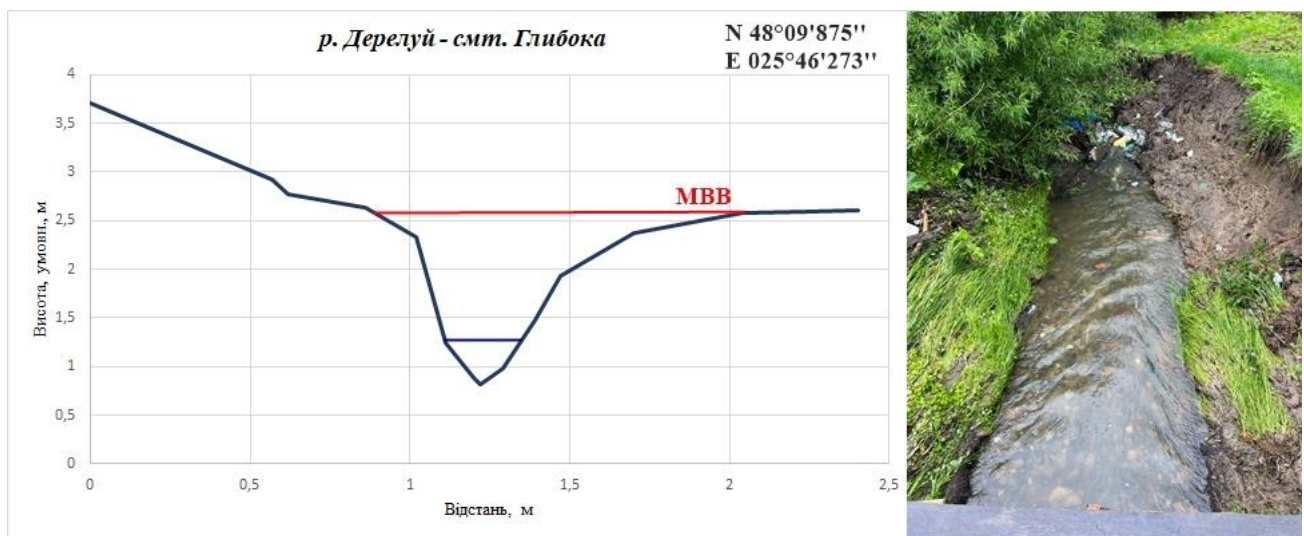

Рис 9. Поперечний переріз р. Дерелуй (Т.7)

Отримані результати дають стартовий матеріал для подальшого більш глибокого вивчення особливостей руслових процесів на річках досліджуваного басейну, завдяки поперечним перерізам можна провести розрахунок руслоформуючих витрат води при заданих швидкостях та рівнях води а повторне нівелювання через певний період часу дасть змогу оцінити інтенсивність вертикальних та планових деформацій на обстежених ділянках.

Л. Костенюк, Д. Мунтян.

Особливості гідрологічного режиму та руслових процесів р. Дерелуй
(на основі даних польових досліджень)

Також на основі отриманих результатів з'явилась можливість математичними (розрахунковими) методами визначати зони затоплення під час проходження високих паводків навіть за відсутності регулярних спостережень на об'єкті досліджень та оцінити коефіцієнт стійкості річкового русла.

4. ВИСНОВКИ

Дослідження малих річок Передкарпаття є надзвичайно важливою та актуальною проблемою сьогодення, особливо в умовах відсутності регулярних спостережень. Річка Дерелуй незважаючи на свої невеликі розміри є важливим водним об'єктом особливо в умовах децентралізації та переходу громад на самозабезпечення, в тому числі водними ресурсами. Нами визначено, що єдиною перешкодою окрім незначних витрат для господарського використання вод р. Дерелуй є її висока мутність, особливо під час водопілля та паводків. Така особливість спричинена геоморфологічними умовами в басейні та формуванням русла в межах потужних неогенових глин Передкарпаття. Враховуючи відсутність детальної інформації по гідрологічному режиму та характеру руслових процесів досліджуваного басейну, результати проведених авторами польових досліджень у травні 2025 року суттєво доповнюють матеріали з опису та характеристики малих приток р. Прут в межах Передкарпаття. Це дозволить на майбутнє, прослідкувати динаміку руслових переформуваль в межах ключових ділянок закладених авторами під час експедиційного виїзду та спрогнозувати вертикальні та горизонтальні руслові деформації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вишневецький, В. І. (2000). Річки і водойми України. Стан і використання. Київ : Віпол. 376 [Vyshnevskiy, V. I. (2000). Richky i vodoimy Ukrainy. Stan i vykorystannia. Kyiv : Vipol. 376]
2. Гопченко, Є.Д. Швебс, Г.І. & Ігошин, М.І. (2003). Каталог річок і водойм України. Одеса : Астропринт. 392. [Hopchenko Ye.D., Shvebs H.I. & Ihoshyn M.I. (2003). Kataloh richok i vodoim Ukrainy. Odesa : Astroprynt. 392]
3. Гребінь, В. В. (2010). Сучасний водний режим річок України (ландшафтно-гідрологічний аналіз). Київ : Ніка-Центр. 316. [Hrebin, V. V. (2010). Suchasnyi vodnyi rezhym richok Ukrainy (landshaftno-hidrolohichnyi analiz). Kyiv : Nika-Tsentr. 316]
3. Кирилюк, О.В. (2012). Заплавно-руслові комплекси річкових басейнів Дерелую та Виженки у світлі антропогенізації. *Науковий вісник Чернівецького університету: Географія, Вип.612-613: С. 64 – 68.* [Kyryliuk, O.V. (2012). Zaplavno-ruslovi komplekxy richkovykh baseiniv Dereluiu ta Vyzhenky u svitli antropohenizatsii. *Naukovyi visnyk Chernivetskoho universytetu: Neohrafiia, Vyp.612-613: S. 64 – 68.*]
4. Костенюк, Л.В. (2021). Дослідження руслових процесів на річці Річці (басейн Чорного Черемошу). Проблеми геоморфології і палеогеографії Українських Карпат та прилеглих територій. Вип. 2 (13), С. 78–94. [Kosteniuk, L.V. (2021). Doslidzhennia ruslovykh protsesiv na richtsi Richtsi (basein Chornoho Cheremoshu). *Problemy heomorfologhii i paleoheohrafiï Ukrainskykh Karpat ta prylehlykh terytorii. Vyp. 2 (13), S. 78–94.*] DOI 10.30970/gpc.2021.2.3550
5. Костенюк, Л.В. Заблотовська, Н.В. (2022). Особливості руслових процесів на гірських річках в межах Ворохто-Путильського низькогір'я (басейн Черемошу). *Наукові записки Тернопільського педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія : Географія. Тернопіль : СМП «Тайп» №1 (випуск 52), С. 51-59.* [Kosteniuk, L.V. Zablotovska, N.V. (2022). Osoblyvosti ruslovykh protsesiv na hirs'kykh richkakh v mezhakh

Л. Костенюк, Д. Мунтян.

Особливості гідрологічного режиму та руслових процесів р. Дерелуй
(на основі даних польових досліджень)

- Vorokhto-Putylskoho nyzkohiria (basein Cheremoshu). *Naukovi zapysky Ternopilskoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Hnatiuka. Serii : Heohrafiia. Ternopil : SMP «Taip» №1 (vypusk 52), S. 51-59.* <https://doi.org/10.25128/2519->
6. **Костенюк, Л. В.** (2022). Застосування програмного забезпечення ГІС для досліджень руслових процесів (на прикладі басейну р. Річка). *Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Географія. Вип. 839. С. 91–99.* [Kosteniuk, L. V. (2022). Zastosuvannya prohramnoho zabezpechennia HIS dlia doslidzhen ruslovykh protsesiv (na prykladi baseinu r. Richka). *Naukovyi visnyk Chernivetskoho universytetu. Serii: Heohrafiia. Vyp. 839. S. 91–99.*] <https://doi.org/10.31861/geo.202>
 7. **Костенюк, Л.В.** (2023). До питання використання засобів ГІС у вивченні палеодолин в басейні Верхнього Пруту. *Проблеми геоморфології і палеогеографії Українських Карпат та прилеглих територій.. Вип. 01 (15), С. 66–78.* [Kosteniuk, L.V. (2023). Do pytannia vykorystannia zasobiv HIS u vyvchenni paleodolyn v baseini Verkhnoho Prutu. *Problemy heomorfolohii i paleoheohrafii Ukrainskykh Karpat ta prylehlykh terytorii.. Vyp. 01 (15), S. 66–78.*] [DOI 10.30970/gpc.2023.1.3948](https://doi.org/10.30970/gpc.2023.1.3948)
 8. **Kostenyuk L.** Using GIS tools in the study of paleovalley in the Verchny Prut basin. Geoscience in the Carpathian and Black Sea Region / GCBS 2023 - Book of abstracts. Geoconcept Journal. S 46-48. [Джерело](#)
 9. **Ющенко Ю. С., Кирилюк А. О., Костенюк Л. В., Опеченик В. М., Паланичко О. В., Пасічник М. Д.** (2012). Територіальна структура умов та проявів руслоформування річок. Фізична географія та геоморфологія. Вип. 2 (66).. С. 72–79. [Yushchenko, Yu. S., Kyryliuk, A. O., Kosteniuk, L. V., Opechenyk, V. M., Palanychko, O.V., & Pasichnyk, M. D. (2012). Territorial structure of conditions for and manifestations of river channel formation. *Physic Geography and Geo-Morphology. 2 (66): 72–79*].

Lyudmyla Kosteniuk, Dmytro Muntian

Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University,

Department of Geography of Ukraine and Regional Studies

Features of the hydrological regime and channel processes of the Dereluy River (based on field research data)

Keywords: hydrological regime, channel processes, cross-section, water flow, small rivers of the Precarpathian, Verhniy Prut basin.

Abstract: The problem of studying channel processes on small rivers of the Precarpathian region lies primarily in the insufficient amount of information due to the lack of regular observation data. The insufficient amount of materials on the hydrological regime and the nature of channel processes on small rivers is always objectively justified by the lack of stationary monitoring points. That is why, to determine the nature of channel processes on small rivers, the most optimal method of research today remains the expeditionary method, which provides for direct examination of the channel in key areas, relevant measurement work, GPS surveying of banks and the possibility of visual assessment of the condition of the channel and sediments at individual points. All this allows us to take a somewhat more detailed and constructive approach to determining and assessing the nature of channel processes on small rivers.

The purpose of this study was to conduct a preliminary assessment and analysis of the hydrological regime and bed-forming factors of the Dereluy River. Such an assessment is based on many methods of geographical research, but when it comes to determining the types of bed of specific sections of rivers, the most successful are the combination of cartographic and expeditionary methods. Thanks to the cartographic method, it is possible to assess the configuration and condition of the

Л. Костенюк, Д. Мунтян.

Особливості гідрологічного режиму та руслових процесів р. Дерелуй (на основі даних польових досліджень)

hydro network of the studied object, and even trace their changes by comparing maps of different periods. It should be noted that to assess the condition of the hydro network, we used topographic maps of 1:100,000 for the territory of the basin in 2006 and maps of the Austrian period with a scale of 1:250,000. However, as many years of experience show, for small rivers the expeditionary method is quite representative: with a visual inspection of the bed in separate sections, according to the conditions, and the selection of key points for in-depth analysis using instrumental surveying. It was precisely such a trip that took place in the fall of 2025, the results of which will be presented in this publication.

The results obtained provide starting material for further in-depth study of the features of channel processes on the rivers of the studied basin, thanks to cross-sections it is possible to calculate the channel-forming water flows at given speeds and water levels, and repeated leveling after a certain period of time will allow to estimate the intensity of vertical and planar deformations in the surveyed areas. Also, based on the results obtained, it became possible to determine the flooding zones during high floods even in the absence of regular observations at the research object and to estimate the stability coefficient of the river channel by mathematical (calculation) methods.

Л. Костенюк, Д. Мунтян.

Особливості гідрологічного режиму та руслових процесів р. Дерелуй
(на основі даних польових досліджень)